

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Kur ir kaip>Išlaidos

Išlaidos

Lenkija

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie teismo proceso išlaidas Lenkijoje.

[Šeimos teisė. Ištuoka](#)

[Šeimos teisė. Vaikų globa](#)

[Šeimos teisė. Alimentai](#)

[Komerčinė teisė. Sutartys](#)

[Komerčinė teisė. Atsakomybė](#)

Teisininkų užmokesčio reglamentavimo sistema

Advokatai

Lenkijoje užmokestis atskirose bylose nustatomas pagal advokato (*adwokat*) ir kliento susitarimą, laikantis įstatymų. Gali būti atsižvelgiama į šiuos veiksnius: teisinio klausimo sudėtingumą ir mastą; laiką, kurio prireiks tinkamai atlikti užduotį; advokato patirtį ir profesinius gebėjimus; terminus; skubumą; kitus veiksnius.

Remiantis 2002 m. rugsėjo 28 d. teisingumo ministro patvirtintomis Mokesčio už advokato paslaugas nustatymo taisyklėmis (*rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie*), nustatant užmokesčio dydį, turi būti atsižvelgiama į:

bylos rūšį ir sudėtingumą;

darbą, kurį reikia atlikti sprendžiant bylą.

Ypatingais atvejais, atsižvelgiant į kliento finansinę ir šeimos situaciją, advokatas gali sumažinti mokesť žemiau ribos, nustatytos įstatyme dėl teismo išlaidų civilinėse bylose (*Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych*).

Paprastai bylinėjimosi išlaidas turi padengti pralaimėjusioji šalis. Tačiau teisėjo priteista suma (už advokato suteiktas atstovavimo paslaugas) turi būti apskaičiuota nepažeidžiant ribą, nustatytą 2002 m. rugsėjo 28 d. teisingumo ministro patvirtintose Mokesčio už advokato paslaugas nustatymo taisyklėse. Todėl (remiantis 2 punktu) užmokestis negali viršyti minimalios sumos, padaugintos iš 6, arba bylinėjimosi objekto vertės. Užmokesčio dydis taip pat priklauso nuo bylos pobūdžio ir tikslų, taip pat nuo bylos etapo. Taisyklių 2–5 skyriuose nustatyti minimalūs užmokesčiai įvairiose bylose.

Patarėjai teisės klausimais

Patarėjų teisės klausimais (*radcy prawni*) veikia Lenkijoje reglamentuojama panašiai kaip ir advokatų.

Teismo sprendimų vykdymo pareigūnai (antstoliai)

Lenkijos teisės aktuose, konkrečiai įstatyme dėl teismo sprendimų vykdymo pareigūnų ir vykdymo proceso (*Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji*), nustatyti užmokesčiai už teismo sprendimų vykdymo pareigūnų (antstolių) (*komornicy*) darbą.

Toliau išdėstytos bendrosios taisyklės.

Visose bylose, kuriose keliami piniginiai reikalavimai, užmokestis turi būti apskaičiuotas kaip procentinė ieškinio sumos dalis. Kai teismo sprendimų vykdymo pareigūnas užtikrina piniginį reikalavimą, kreditoriaus mokėtinas atlyginimas negali viršyti 2 proc. reikalavimo sumos, taip pat jis negali būti ir mažesnis nei 3 proc. vidutinio mėnesinio atlyginimo arba daugiau kaip penkis kartus didesnis nei ši suma.

Vykdydamas reikalavimą, teismo sprendimų vykdymo pareigūnas iš skolininko paima 15 proc. reikalavimo sumos dydžio užmokesť. Jis negali būti mažesnis nei 10 proc. vidutinio mėnesinio atlyginimo ir negali būti daugiau kaip 30 kartų didesnis nei ši suma.

Bylose, kuriose nėra keliami piniginiai reikalavimai, teismo sprendimų vykdymo pareigūno, užtikrinančio ir vykdančio reikalavimą, atlyginimas yra fiksuotas.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios išlaidos civilinėse bylose

Įstatymu, reglamentuojančiu teismo išlaidas civilinėse bylose, numatyti mokesčiai ir išlaidos.

Mokestis yra pinigų suma, mokėtina už kiekvieną teismui pateikiamą dokumentą, jei toks mokestis numatytas įstatymuose. Mokesčiai yra trijų skirtingų rūšių: kintami, nustatytieji ir baziniai.

Mokesčio dydis kinta pagal bylos pobūdį: civilinį, baudžiamąjį, komercinį ar kt. Nustatant mokesčius taip pat svarbus ir ieškinio pobūdis.

Išlaidos – tai mokėtinos sumos, susijusios su šalių, liudytojų ir ekspertų dalyvavimu procese. Jos priklauso nuo **trukmės** ir reikalingų **pastangų**. Į išlaidas taip pat gali būti įtrauktas vertėjų žodžių ir raštu atlyginimas, transporto ir apgyvendinimo išlaidos, kompensacija liudytojams už pajamas, prarastas dėl dalyvavimo byloje. Taip pat atsižvelgiama į: atlyginimą kitoms institucijoms ir asmenims, įrodymų tyrimą, gyvūnų bei daiktų transportavimą ir saugojimą, arešto trukmę ir skelbimų išlaidas.

Be to, dar yra **bylinėjimosi išlaidos**. Jas sudaro teismo išlaidos, pasirengimo teismo posėdžiui bei veiksmų, kurių ėmėsi advokatas ar patarėjas teisės klausimais atstovaudamas klientui (įskaitant atstovavimo ir konsultacijų užmokesčius), metu patirtos išlaidos.

Paprastai pralaimėjusioji šalis privalo padengti laimėjusios šalies pagrįstas išlaidas, patirtas siekiant apginti pastarosios interesus, jei nenurodyta kitaip.

Tačiau laimėjusiajai šaliai išlaidos negali būti kompensuotos iki sprendimo paskelbimo. Išlaidų klausimas sprendžiamas paskutiniame teismo proceso etape, prieš pat galutinio sprendimo paskelbimą.

Civilinės bylos etapas, kai reikia padengti nustatytąsias išlaidas

Mokėtina suma turi būti sumokėta pateikiant teismui dokumentą (įstatymo dėl teismo išlaidų civilinėse bylose 10 str.).

Nustatytosios išlaidos baudžiamosiose bylose

Nustatytosios išlaidos, kurias turi padengti baudžiamųjų bylų šalys

Iš esmės, išlaidos nėra nustatytos, bet apskaičiuojamos paskelbus sprendimą. Suma priklauso nuo bylos trukmės, nuosprendžio ir ekspertų mokesčių. Nustatytosios išlaidos gali būti numatytos tik byloje, iškeltose pagal privataus asmens prašymą. Tuomet asmuo, pateikiantis prašymą, privalo sumokėti nustatytą pradinį mokestį.

Baudžiamosios bylos etapas, kai reikia padengti nustatytąsias išlaidas

Nustatytąsias išlaidas baudžiamųjų bylų šalys privalo padengti po to, kai paskelbiamas sprendimas (kuris yra galiojantis ir privalomas šalims).

Bazinės išlaidos konstitucinėse byloje

Lenkijos civilinio proceso kodekse (424 str.) numatyta galimybė pateikti prašymą peržiūrėti galutinį sprendimą, kuris priimtas antrosios instancijos teisme. Tai įmanoma, jei sprendimas pakenkia šaliai ir jei sprendimo pakeisti arba panaikinti neįmanoma (peticija dėl sprendimo prieštaravimo įstatymams).

Tokį prašymą taip pat galima pateikti, jei prieštaravimas įstatymams susijęs su pagrindinių teisinės tvarkos nuostatų pažeidimu, konstitucinių žmogaus arba pilietinių teisių pažeidimu, kai sprendimas priimtas pirmosios instancijos teisme. Tokiu atveju taikytinas **Įstatyme dėl teismo išlaidų civilinėse byloje** nustatytas privalomas mokestis. Bazinis mokestis yra 30 PLN, jei įstatyme nenumatyta kitaip (14 str.).

Yra šios taisyklės išimčių. Šiose byloje mokestis yra:

40 PLN, jei peticija dėl prieštaravimo įstatymams susijusi su neteisminiu procesu, pradėtu *ex officio*;

1 000 PLN, jei peticija dėl prieštaravimo įstatymams susijusi su Konkurencijos ir vartotojų apsaugos tarnybos pirmininko sprendimu;

3 000 PLN, jei peticija dėl prieštaravimo įstatymams susijusi su Nacionalinės transliuotojų tarybos pirmininko sprendimu;

Konstitucinių bylų bazinės išlaidos, kai reikia padengti nustatytąsias išlaidas

Nustatytosios išlaidos konstitucinėse byloje turi būti padengiamos, kai apmokestinamas dokumentas pateikiamas teismui (įstatymo dėl teismo išlaidų civilinėse byloje 10 str.).

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

Pagal **įstatymus** teisiniai atstovai nėra atsakingi už galutinį proceso rezultatą. Tėra reikalaujama, kad jie dirbtų pakankamai kruopščiai ir imtųsi visų reikiamų priemonių, kad byla būtų išnagrinėta tinkamai. Tai reiškia, kad atstovai gali savo nuožiūra parinkti informaciją, kuri galėtų būti naudinga jų klientams.

Kai kurios pareigos numatytos profesinio elgesio kodeksuose. Tačiau juos rengia profesinės organizacijos, ir jų pobūdis yra tik deklaratyvus. Kodeksų pažeidimas užtraukia tik drausminę atsakomybę.

Patirtos išlaidos

kurias padengia laimėjusioji šalis,

kurias padengia pralaimėjusioji šalis.

Išlaidų šaltiniai

Kur rasti informacijos apie išlaidų šaltinius Lenkijoje?

Informacijos (įskaitant informaciją apie išlaidas) galite rasti oficialioje Lenkijos teisingumo ministerijos interneto svetainėje. Paprastai taikomas įstatymas dėl teismo išlaidų civilinėse byloje. Tai reiškia, kad bet kuris teisinio proceso dalyvis arba asmuo, ieškantis informacijos apie išlaidas, gali nesunkiai rasti atitinkamas taisykles.

Asmenys, kuriems sunku suprasti įstatymą, gali kreiptis pagalbos į savo teisinius atstovus (advokatą ar teisinį patarėją). Advokatai profesionalai gali teikti informaciją bei pagalbą įvairiais procesiniais klausimais ir kita kalba ar kalbomis.

Kokiomis kalbomis galima gauti informaciją apie išlaidų šaltinius Lenkijoje?

Informacija pateikiama tik lenkų kalba.

Kur rasti informacijos apie tarpininkavimą?

Lenkijos civilinio proceso kodekso 183¹ – 183⁵ straipsniuose pateikiama informacija apie tarpininkavimą. Tarpininkų atlyginimas ir jų išlaidų apmokėjimas reglamentuojami **2003 m. lapkričio 30 d. Teisingumo ministerijos potvarkiu**. Tačiau tarpininkavimo mokestis paprastai nėra laikomas teismo proceso išlaidomis, išskyrus atvejus, kai teismas nurodo pasitelkti tarpininkus.

Kur rasti papildomos informacijos apie išlaidas?

Interneto svetainė, kurioje pateikiama informacija apie išlaidas

Lenkijos teisingumo ministerijos interneto svetainė yra oficialios **Lenkijos vyriausybės** interneto svetainės dalis. Joje aprašyta **teismų sistema**, taip pat klausimai, susiję su Lenkijos civiline teise, įskaitant teismo išlaidas. Interneto svetainėje yra nuoroda į išlaidų civilinėse byloje paaiškinimą (tik lenkų kalba).

Kur rasti informacijos apie vidutinę įvairių procedūrų trukmę?

Labai sunku numatyti vidutinę teisinių procedūrų trukmę, kadangi ji priklauso nuo bylos teisinio ir faktinio sudėtingumo.

Kur rasti informacijos apie vidutines bendras konkrečaus proceso išlaidas?

Nepaisant pirmiau pateiktos informacijos, vidutines proceso išlaidas numatyti įmanoma. Teisinio atstovavimo išlaidos nurodomos proceso pradžioje. Jos priklauso nuo kliento ir jo atstovo susitarimo. Teisinio atstovavimo *ex officio* išlaidos yra reglamentuojamos įstatymu.

Taip pat įmanoma apskaičiuoti ir teismo proceso išlaidas. Mokesčiai nustatyti Įstatyme dėl teismo išlaidų civilinėse byloje. Jie priklauso nuo bylinėjimosi objekto vertės ir bylos pobūdžio (pvz., komercinė, ištuokos). Šalys taip pat gali atsižvelgti ir į ekspertų kvietimo išlaidas.

Pridėtinės vertės mokestis

Kaip ši informacija teikiama?

Įstatyme dėl teismo išlaidų civilinėse byloje numatyti mokesčiai bei išlaidos nėra apmokestinami, taigi jiems netaikomas PVM. Teisinei pagalbai taikomas bendras 23 proc. PVM.

Koks yra galiojantis tarifas?

Galiojantis PVM tarifas yra 23 proc. Teisinių patarėjų ir advokatų paslaugos apmokestinamos taip pat, kaip ir kitos paslaugos. Apmokestinimas reglamentuojamas pridėtinės vertės mokesčio įstatymu.

Teisinė pagalba

Civilinės teisenos srityje taikytina pajamų riba

Asmenys, norintys būti atleisti nuo bylinėjimosi išlaidų padengimo, privalo pateikti oficialų prašymą. Jie gali būti atleisti, jei jiems pavyks įrodyti, kad jie negali padengti išlaidų labai neapsunkindami savo ar savo šeimos padėties.

Be to, teikdami tokį prašymą, asmenys privalo pateikti ir pažymą su informacija apie šeiminių padėčių, uždarbį, pajamų šaltinius ir turtą. Jei įvykdomos minėtos sąlygos, teismas pritaiko išimtį, taip pat skiria nemokamą profesionalią teisinę pagalbą (teisinio atstovo paslaugos apmokamos iš **valstybės išdo** teismo proceso pradžioje; proceso pabaigoje pralaimėjusi šalis privalo padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalauja).

Baudžiamosios teisenos srityje taikytina pajamų riba

Pajamų riba nėra nustatyta. Paprastai prašymą pateikęs asmuo, remdamasis savo ar savo šeimos finansine padėtimi, privalo įrodyti, kad išlaidų mokėjimas būtų didelė našta.

Baudžiamosios teisenos srityje nukentėjusiesiems taikytina pajamų riba

Pajamų riba nėra nustatyta. Teisinė pagalba gali būti suteikta, jei nukentėjusysis, kuris yra bylos šalis, negali padengti išlaidų, nepakenkdamas savo ir savo šeimos finansinei padėčiai.

Kitos teisinės pagalbos teikimo nukentėjusiesiems sąlygos

Kaip minėta, nukentėjusysis privalo būti bylos šalis. Tyrimo metu nukentėjusysis yra šalis *ex officio*. Bylos teismo nagrinėjimo metu nukentėjusiajam turi būti suteiktas vadinamojo „pagalbinio prokuroro“ (pranc. *partie civile*) statusas.

Kitos teisinės pagalbos teikimo atsakovams sąlygos

Teisinės pagalbos teikimui atsakovams netaikomos jokios kitos sąlygos. Tačiau yra papildomų pagrindų teikti atsakovams teisinę pagalbą. Teisinė pagalba privaloma, jei:

- atsakovas yra nepilnametis,
- atsakovas yra kurčias, nebylys ar aklas,
- yra didelių abejonų dėl atsakovo psichinės būklės,
- teismas mano, kad pagalba būtina dėl gynybą apsunkinančių aplinkybių,
- byla nagrinėjama apylinkės teisme, kaip pirmojoje instancijoje, kai asmuo yra kaltinamas sunkiu nusikaltimu arba įkalinamas,
- byla nagrinėjama Aukščiausiąjame Teisme.

Nemokamas teismo procesas

Kai baudžiamosiose bylose prašymai teikiami valstybės vardu, išlaidos padengiamos iš valstybės iždo. Nepilnamečiams iškeltos bylos nagrinėjamos nemokamai. Tam tikrų bylų ieškovai (pvz., bylų dėl išlaikymo pareigų ir nesąžiningų sutarties sąlygų) yra atleidžiami nuo teismo išlaidų (įstatymo dėl išlaidų civilinėse bylose 96 str.).

Kada bylą pralaimėjusi šalis turi padengti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Paprastai **pralaimėjusioji šalis** turi padengti pagrindines proceso išlaidas ir kompensuoti laimėjusiai šaliai teisinio atstovavimo išlaidas. Kompensuotinos išlaidos nurodytos Lenkijos civilinio proceso kodekso 98–110 straipsniuose. Visų pirma, kompensuotinos išlaidos – tai teismo proceso, transporto išlaidos, atitinkama prarasto uždarbio dalis ir teisinio atstovo išlaidos.

Ekspertų užmokestis

Sprendimą dėl ekspertų užmokesčio priima teismas, atsižvelgdamas į bylos tikslus, kvalifikaciją, trukmę ir atliktą darbą.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Atlyginimas priklauso nuo to, ar vertimą raštu arba žodžiu užsako valstybė ar privatus asmenys. Įsakymu dėl prisiekusių vertėjų atlyginimo (2005 m. sausio 25 d. priimtu Teisingumo ministro, 2007 m. oficialusis leidinys Nr. 41, 265 punktas) nustatyti mokesčiai, kuriuos turi mokėti valstybinės institucijos. Remiantis šiuo aktu, išlaidos nustatomos pagal šiuos veiksnius: kalbas, iš kurių ir į kurias verčiama (remiantis prielaida, kad paprastai iš užsienio kalbos į gimtąją vertėjo kalbą versti yra lengviau, taigi ir kaina turi būti mažesnė). Kiti veiksniai yra terminologija ir teksto tematikos specifiškumas. Privačiame sektoriuje vertimo kainos nustatomos vertėjo žodžiu arba raštu ir kliento sutartimi.

Šaltiniai:
Mokesčio už advokato paslaugas nustatymo taisyklės, patvirtintos Teisingumo ministro 2002 m. rugsėjo 28 d. (2002 m. oficialusis leidinys Nr. 163, 1348 punktas);
Įstatymas dėl išlaidų civilinėse bylose (2005 m. oficialusis leidinys Nr. 167, 1398 punktas);
2005 m. sausio 25 d. Teisingumo ministro įsakymas dėl prisiekusių vertėjų atlyginimo, (2007 m. oficialusis leidinys Nr. 41, 265 punktas).

Susiję dokumentai

[Lenkijos išlaidų skaidrumo ataskaita](#) (396 Kb)

Paskutinis naujinimas: 04/03/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Case study 1 - family law - divorce - Poland

In this case study on family law – divorce, Member States were asked to advise the party that files for divorce on litigation costs in order to consider the following situations:
Case A – National situation: a couple gets married. Later they separate and agree to a divorce.
Case B – Transnational situation: Two nationals from a same Member State (Member State A) get married. The marriage is celebrated in Member State A. After the wedding, the couple moves to live and work in another Member State (Member State B) where they establish their residence. Shortly thereafter the couple separates with the wife returning to Member State A and the husband remaining in Member State B. The couple agrees to a divorce. Upon her return to Member State A, the wife immediately files for a divorce before the courts of Member State B.

Costs in Poland

Case n° 1 (in B- the country when the wife files for divorce is Poland – in that case, the fees, expenses and conditions are the same as in case A.

Costs for court, appeals and alternative dispute resolution

Case Study	Court			Appeals			ADR	
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	Fixed cost 600 PLN	For each page of copies, copies of judgements with enforcement, copies of judgement with legal validity - 6 PLN. If those documents are in	-	Fixed cost 600 PLN			.Parties are free to opt for ADR	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

		a foreign language -12 PLN for each page.					
--	--	---	--	--	--	--	--

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Minimum 360 PLN	No	-	-	No	According to calculations expert.

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case Study	Witness compensation		Pledge or security		Other fees	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost	Description	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to Articles 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases	--		--	--

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total, what is the percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to the legal aid organisation?
Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on court decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances. If the court finds the defendant guilty, the losing party pays the costs; if the court finds the defendant not guilty, - each party pays half of the costs of the proceedings.		Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005				

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case study 2 - family law - custody of the children - Poland

In this case study on family law – custody of the children, Member States were asked to advise the suing party on litigation costs on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: Two persons have lived together unmarried for a number of years. They have a three year old child when they separate. A court decision grants custody of the child to the mother and a right of access to the father. The mother sues to limit the father's right of access.

Case B – Transnational situation where you are a lawyer in Member State A: Two persons have lived together unmarried in a Member State (Member State B) for a number of years. They have a child together but separate immediately after the child's birth. A court decision in Member State B gives the child's custody to the mother with a right of access to the father. The mother and the child move to live in another Member State (Member State A) as authorized to do so by the Court decision and the father remains in Member State B. A few years later, the mother sues in Member State A to change the father's right of access.

Costs in Poland

Case n° 2 In B (where the country where the wife sues is Poland) the fees, expenses and conditions are the same as for case A.

Costs of court, appeals and alternative dispute resolution

Case Study	Court			Appeals			ADR	
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	Fixed cost 40 PLN	For each page of copies, copies of judgements with enforcement, copies of judgements with legal force – 6 PLN. If those documents are in a foreign language or contain tables –12 PLN per page.	--	General rules apply – the fee is fixed at 40 PLN	--	--	Parties are free to opt for ADR.	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Minimum 120 PLN	No	--	--	No	According to calculations expert

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case Study	Witness compensation		Pledge or security		Other fees	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost	Description	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to Articles 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases.	--	--	--	--

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total, what is the percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to the legal aid organisation?
Case A	A party exempted from legal costs		If the costs are excessive or will		--	Balance of costs higher than what	--

can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on the court's decision	cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances.		was essential and appropriate to the case	
--	---------------------------------	---------------------------------------	--	--	---	--

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005	--	--	--	--

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case study 3 - family law - alimony - Poland

In this case study on family law – maintenance, Member States were asked to advise the suing party on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: Two persons have lived together unmarried for a number of years. They have a three year old child when they separate. A court decision grants custody of the child to the mother. The only outstanding dispute relates to the amount of the maintenance owed to the mother by the father for the support and education of the child. The mother sues on this.

Case B – Transnational situation where you are a lawyer in Member State A: Two persons have lived together unmarried in a Member State (State B). They have a three year old child. They separate. A court decision in Member State B gives the child's custody to the mother. With the agreement of the father, the mother and the child move to live in another Member State (Member State A) where they establish their residence.

An outstanding dispute remains. This relates to the amount of the maintenance owed to the mother by the father for the support and education of the child. The mother sues on this in Member State A.

Costs in Poland

Case n° 3 (in 3 B- the country when the mother sues the father is Poland – in that case, the fees, expenses and conditions are the same than in case A. According to that, there is no need to fill in the table).

Costs for Court, Appeals and Alternative Dispute Resolution

Case Study	Court			Appeals			ADR	
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	In the case of maintenance, the action at law is free of all costs	For each copy, copies of judgements with enforcement, copies of judgement with legal force – 6 PLN. If those documents are in a foreign language – 12 PLN per page.	--	In the case of maintenance, the action at law is free of all costs	--	--	Parties are free to opt for ADR.	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Minimum 60 PLN	no	--	--	No	According to calculations expert

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

	Witness compensation	Pledge or security
--	----------------------	--------------------

Case Study				
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to Articles 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases	Yes. The value of the object of the litigation is calculated so that, if payment is made in instalments, the value is the total of the year. Polish law (Code of Civil Procedure) considers that maintenance is a pecuniary, periodically repeated claim: 1. if the sum of maintenance is equal to one year of payment, the whole sum is the object of litigation. 2. if the maintenance payment continues for less than one year, the whole sum is considered the object of litigation.	Depends on the value of the object of the litigation

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total, what is percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to the legal aid organisation?
Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on court decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances.	--	Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	--

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005	--	--	--	--

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case study 4 - commercial law - contract - Poland

In this case study on commercial law – contract, Member States were asked to advise the seller on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: A company delivered goods worth 20.000 euros. The seller has not been paid because the buyer considers that the goods do not conform to what was agreed.

The seller decides to sue to obtain the full payment of the price.

Case B – Transnational situation: A company whose head office is located in Member State B delivers goods worth 20.000 euros to buyer in Member State A. The contract is subject to Member State B's law and written in Member State B's language. This seller has not been paid because the buyer located in Member State A considers that the goods do not conform to what was agreed. The seller decides to sue in Member State A to obtain full payment of the price as provided under the contract with the buyer.

Costs in Poland

Case n° 4 (in 4 B- the country when the seller sues the buyer is Poland – in that case, the fees, expenses and conditions are the same than in case A.

According to that, there is no need to fill in the table).

Costs for court, appeals and alternative dispute resolution

Case Study	Court	Appeals	ADR

	Initial court fees	Transcription fees	Other fees	Initial court fees	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	Depends on the value of the object of litigation. According to the Act on Judicial Costs in Civil Cases – the fee is 5% of the value, but not less than 30 and not more than 100,000 PLN.	For each page, copies of judgements with enforcement, copies of judgement with legal force – 6 PLN. If those documents are in a foreign language or contains tables – 12 PLN for each page.	--	Depends on the value of the object of litigation. According to the Act on costs in civil cases – the fee is 5% of the value, but not less than 30 and not more than 100,000 PLN. If the value of the object of litigation changes during the procedure, the fee is calculated in the same way – the percentage is still the same but the final sum changes, as another calculation base is used.	Parties are free to opt for ADR	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for lawyer, bailiff and expert

Case Study	Lawyer		Bailiff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Depends on the value of the object of litigation. If the value is approximately 90 000 PLN, the fees will be not less than 3.600 PLN	No	--	--	No	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case Study	Witness compensation		Pledge or security		Other fees	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost	Description	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to Articles 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases	Yes. The value of the object of litigation is taken into consideration.	Depends on the value of the object of litigation	--	--

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total what is percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to legal aid organisation?
Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on court decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances	--	Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	--

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005	--	--	--	--

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case study 5 - commercial law - responsibility - Poland

In this case study on commercial law – responsibility, Member States were asked to advise the customer on litigation costs in order to consider the following situations:

Case A – National situation: A heating equipment manufacturer delivers a heater to an installer. The installer on-sells (and installs) the heater to a customer to equip his/her house. The house catches fire shortly thereafter. Every participant (heating equipment manufacturer, installer, end-customer) is insured. The origin of the fire is contested. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to sue for full compensation the heating equipment manufacturer, the heating equipment installer and the insurance companies.

Case B – Transnational situation: A heating equipment manufacturer in a Member State B delivers heater to an installer in a Member State C. The installer on-sells the heater (and installs) the heater to a customer in Member State A to equip his/her house. The house catches fire shortly thereafter. Each participant (heating equipment manufacturer, installer, end-customer) is insured by an insurance company in its own Member State. The origin of the fire is contested. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to sue in Member State A for full compensation the heating equipment manufacturer, the heating equipment installer and the insurance companies in Member State A.

Costs in Poland

Case n° 5 (in 5 B- the country when the consumer sues the installer and the equipment company is Poland – in that case, the fees, expenses and conditions are the same as in case A.

Costs for Court, Appeals and Alternative Dispute Resolution

Case Study	Court		
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees
Case A	Depends on the value of the object of litigation. According to the Act on Judicial Costs in Civil Cases the fee is 5% of the value, but not less than 30 and not more than 100,000 PLN	For each copy, judgements with enforcement, copies of judgement with legal force – 6 PLN. If those documents are in a foreign language or contain tables – 12 PLN for each page.	--

Case Study	Appeals		
	Initial court fees	Transcription fees	Other fees
Case A	Depends on the value of the object of litigation. According to the Act on costs in civil cases – the fee is 5% of the value, but not less than 30 and not more than 100,000 PLN. But the value of the object of litigation can change during the procedure. Where this is the case, the fee is calculated in the same way – the percentage is still the same but the final sum is not as another calculation base is used.	--	--

Case Study	ADR	
	Is this option open for this type of case?	Costs
Case A	Parties are free to opt for ADR	If the court accepts the enforceability clause, 50 PLN

Costs for lawyer, bailiff and expert

--	--	--

Case Study	Lawyer		Bailliff			Expert	
	Is representation compulsory?	Average costs	Is representation compulsory?	Pre-judgement costs	Post-judgement costs	Is use compulsory?	Cost
Case A	No	Depends on the value of the object of litigation.	No	--	--	No	If the court ac the enforceat clause, 50 PL

Costs for witness compensation, pledge or security and other relevant fees

Case Study	Witness compensation		Pledge or security		Other fees	
	Are witnesses compensated?	Cost	Does this exist and when and how is it used?	Cost	Description	Cost
Case A	Yes	Costs of transport, lost earnings, accommodation, according to article 85 to 88 of the Act on Judicial Costs in Civil Cases	Yes. The value of the object of litigation is taken into consideration.	Depends on the value of the object of the litigation	--	--

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal Aid			Reimbursement			
	When and under what conditions is it applicable?	When is support total?	Conditions?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total, what is percentage in general?	What costs are never reimbursed?	Are there any other costs when legal aid is granted?
Case A	A party exempted from legal costs can apply for legal aid. The court decides if the participation of a professional attorney is needed	Depends on court decision	If the costs are excessive or will cause financial hardship to the party	General rules apply, depending on the circumstances.	--	Balance of costs higher than what was essential and appropriate to the case	--

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?	
	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	When and under what conditions is it necessary?	Approximate cost?	Description	Approximate cost?
Case A	If documents are submitted to the court in another language	According to the Minister of Justice's Regulations of 24 January 2005	--	--	--	--

Last update: 04/03/2024

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.